

2. Рокочинський А.М. Полігони твердих побутових відходів як чинник формування парникового ефекту на регіональному рівні // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.15. – С.151-157.

3. Луньова О.В. Комплексна система поводження з твердими побутовими відходами // Загальнодержавний науково-технічний журнал «Проблеми екології». – 2011. – №1_2 (27). – С.113-120.

СТІЙКІ ЗЛОЧИННІ ОБ'ЄДНАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ УКРАЇНИ ТА КОНВЕНЦІЄЮ ООН ПРОТИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Назарова Оксана Ігорівна

*студентки юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
e-mail: ksyushanazarova@mail.ru*

Ключові слова: співучасть, форма співучасті, організована група, злочинна організація, транснаціональний злочин.

1. Співучасть у злочині є однією з форм злочинної діяльності. Такого роду діяльність має свої правові особливості, які дозволяють виділяти співучасть у самостійний кримінально-правовий інститут. Найбільш складним і водночас найбільш заплутаним питанням у межах інституту співучасті було й залишається питання про форми співучасті у злочині. *Форма співучасті у злочині* – це передбачений кримінальним законом спосіб об'єднання співучасників злочину за характером виконуваних ними ролей і за стійкістю суб'єктивних зв'язків між ними.

2. Великого поширення набула зараз організована злочинність. У цілому від 30 до 40% злочинів вчиняються організованими групами злочинців або злочинними організаціями, а в деяких особливо тяжких злочинах їх питома вага досягає 60%. До стійких злочинних об'єднань відносяться організовані групи, злочинні організації, банди, терористичні організації чи групи та інші злочинні угруповання.

3. За чинним Кримінальним кодексом України *організованою групою* (ч. 3 ст. 28 КК) є внутрішньо стійке об'єднання трьох і більше осіб, яке було попередньо утворене з метою вчинення ряду злочинів або тільки одного, який потребує ретельної довготривалої підготовки.

4. *Злочинна організація* (ч. 4 ст. 28 КК) - це внутрішньо й зовнішньо стійке ієрархічне об'єднання п'яти і більше осіб або двох і більше організованих груп (структурних частин), метою діяльності якого є вчинення тяжких або особливо тяжких злочинів чи тільки одного, що вимагає ретельної довготривалої підготовки, або керівництво чи координація злочинної діяльності інших осіб, або забезпечення функціонування як самої злочинної організації, так і інших злочинних груп.

5. Транснаціональна організована злочинність вважається однією з основних загроз безпеки людини, яка перешкоджає соціально-економічному, політичному і культурному розвитку народів в усьому світі. Це багатостороннє явище проявляється в різних видах діяльності, включаючи незаконний обіг наркотиків, торгівлю людьми, обіг вогнепальної зброї, незаконний ввіз мігрантів, відмивання грошей і т.д. Міжнародна інтеграція (політична, економічна) й глобалізація, унаслідок яких відбувається лібералізація економічних, торговельних, політичних і гуманітарних зв'язків, спрощення візового режиму крім позитивного впливу зумовлює і низку негативних чинників, серед них – збільшення

сприятливих можливостей для розвитку злочинності та її нових видів. Однак в кримінальному законодавстві України ця актуальна проблема майже не відображена.

6. Для забезпечення однакових підходів і схожості принципів контролю над організованою злочинністю міжнародна спільнота, уособленням якої є різні міжнародні загальні та регіональні організації спеціально розробляє і пропонує всім державам правові акти – конвенції, рекомендації та інші нормативні документи – для вжиття стратегічних і тактичних заходів із протидії запобігання.

7. Для протидії організованій злочинності на міждержавному рівні найбільш важливим документом є Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності (Палермська конвенція), що була підписана у грудні 2000 року в м. Палермо (Італія) майже 150 країнами, включаючи Україну, на 55 сесії Генеральної Асамблеї ООН.

8. Цей міжнародно-правовий документ пропонує уніфіковані дефініції низки дій, що входять до складу організованої злочинної діяльності. Конвенція приводить законодавство окремих країн до єдиного знаменника, що допомагає краще зрозуміти закон. Дії, що вважаються злочином в одній державі – учасниці Конвенції, мають розглядатись як злочинні у будь-якій іншій державі. Цей міжнародний документ заклав підвалини кількох універсальних визначень категорій кримінального права, що стосуються організованої злочинності: членство в організованій злочинній групі, відмивання грошей, корупція.

9. Конвенція містить визначення організованої злочинної групи. Згідно з пунктом а) статті 2: *"організована злочинна група"* означає структурно оформлену групу в складі трьох або більше осіб, що існує протягом визначеного періоду часу і діє узгоджено з метою здійснення одного або декількох серйозних злочинів або злочинів, визнаних такими відповідно до цієї Конвенції, для того, щоб одержати, прямо або посередньо, фінансову або іншу матеріальну вигоду.

Із даного визначення можна виділити наступні ознаки організованої злочинної групи:

Група є структурно оформленою, тобто група, яка не була випадково утворена для негайного вчинення злочину і в якій не обов'язково формально визначені ролі її членів, обговорений безперервний характер членства або створена розвинута структура.

Участь трьох і більше осіб у безпосередньому вчиненні або плануванні злочину.

Існування протягом визначеного періоду часу.

Мета - здійснення одного або декількох *серйозних злочинів* або злочинів, визнаних такими відповідно до Конвенції. Серйозний злочин – це злочин, який карається позбавленням волі на максимальний строк не менше чотирьох років або більш суворою мірою покарання.

Отримання доходів від злочинів, тобто будь-якого майна, придбаного чи отриманого, прямо або посередньо, в результаті вчинення будь-якого злочину.

10. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності не містить точного визначення «транснаціональна організована злочинність». Відсутність дефініції призначена, перш за все, для забезпечення більш широкої сфери застосування Конвенції для нових видів злочинів, які постійно з'являються.

11. Відповідно до ч. 2, ст. 3 Палермської Конвенції ООН злочин носить транснаціональний характер, якщо:

а. він вчинений у більш ніж одній державі;

б. він вчинений в одній державі, але істотна частина його підготовки, планування, керівництва або контролю має місце в іншій державі;

в. він вчинений в одній державі, але за участю організованої злочинної групи, яка здійснює злочинну діяльність у більш ніж одній державі; або

г. він вчинений в одній державі, але його істотні наслідки мають місце в іншій державі.

12. Стаття 5 Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності, що криміналізує участь в організованій злочинній групі, враховує як притаманну системі загального права концепцію змови (*conspiracy*), згідно з якою сам факт створення злочинної організації та участь у ній розглядаються як закінчений злочин, так і теорію співучасті, що використовується в континентальному праві, де домовленість на скоєння злочину оцінюється як підготовка до відповідного злочину. Метою цього було забезпечення сумісності обох концепцій та підтримка співпраці в межах конвенції, без спроб повної гармонізації цих концепцій.

13. У статтях 5, 6, 8, 23 Конвенції передбачено криміналізацію саме таких діянь, які є суттю організованої злочинної діяльності: членство в організованій злочинній групі, відмивання доходів від злочинів, корупція, перешкоджання здійсненню правосуддя. Ураховуючи 3 додаткових Протоколи (Україна ратифікувала тільки два з них), до невід'ємних складових організованої злочинної діяльності включені такі види злочинів, як торгівля людьми і незаконне ввезення мігрантів, а також незаконне виготовлення й обіг вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї.

14. Україна, як одна із держав, що ратифікували цю Конвенцію, стала на шлях боротьби з організованою злочинністю на міжнародному рівні. Як і кожна Держава-учасниця, вона зобов'язалась виконувати норми Конвенції, шляхом імплементації їх до національного законодавства. Кримінальний кодекс нашої держави криміналізує практично всі суспільно небезпечні діяння, вказані у Конвенції (членство в організованій злочинній групі, відмивання доходів від злочинів, корупцію, перешкоджання здійсненню правосуддя). Проте, законодавство України поки що не повністю відповідає конвенційним засадам боротьби із організованою злочинністю. Зокрема, у Кримінальному кодексі України ознаку «транснаціональності» злочинної діяльності згадано лише в одній статті, а саме у ч. 5 ст. 143 КК, де криміналізується порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.

Науковий керівник: к.ю.н, доцент Житний О.О.

ДО ПИТАННЯ ПРО КЛАСИФІКАЦІЮ ПРИНЦИПІВ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ЗА ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Некіт Катерина Георгіївна,

к.ю.н., доцент кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

e-mail: nekkaterina@mail.ru

Ключові слова: право власності, принципи, класифікація, цивільне законодавство.

Однією з відомих класифікацій принципів права і цивільного права, зокрема, є класифікація, відповідно до якої виділяють: загальноправові принципи, міжгалузеві, галузеві, підгалузеві та інституційні принципи [1, с. 105-106; 2, с. 105-192; 3, с. 147-148]. Керуючись цим загальним підходом, визначимо основні принципи права власності. Вважаємо, що тут доцільно виділити такі групи принципів: загальноправові, галузеві, підгалузеві та інституційні.

До загальноправових принципів, які відображають специфіку правового регулювання відносин власності, як видається, можна віднести наступні: принцип рівності (ст. 13 Конституції України, ч. 2 ст. 318 ЦК України); принцип недискримінації (ст. 24 Конституції України, ч. 2 ст. 317 ЦК України); принцип обмеження свободи індивіда інтересами суспільства (ст. 13 Конституції України, ч. 5 ст. 319 ЦК України); принцип верховенства права (ст. 8 Конституції України).